

w sprawie wniosku Politechniki Warszawskiej o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny programowej kierunku zarządzanie prowadzonego na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim.

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 4 i 5 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz.U. z 2021 poz. 478 z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej:

utrzymuje w mocy ocenę pozytywną z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat wyrażoną w uchwale nr 691/2021 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 22 lipca 2021 r. w sprawie oceny programowej na kierunku zarządzanie prowadzonego na Politechnice Warszawskiej na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, uwzględniając opinię zespołu odwoławczego, uznało, iż argumenty oraz informacje dodatkowe przedstawione we wniosku Politechniki Warszawskiej o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny programowej kierunku zarządzanie prowadzonego na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim, nie uzasadniają zmiany oceny wyrażonej w § 1 uchwały nr 691/2021 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 22 lipca 2021 r.

Pozytywna ocena z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat, o której mowa w § 1 przedmiotowej uchwały, została wydana zgodnie z określonymi w Statucie Polskiej Komisji Akredytacyjnej warunkami przyznawania ocen, uwzględniającymi stopień spełnienia poszczególnych kryteriów oceny programowej.

Skrócony okres obowiązywania oceny wynika stąd, iż kryterium: 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się, 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się, 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie, 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry, 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie, 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów – zostały spełnione częściowo. Pozostałe kryteria zostały spełnione. W efekcie proces kształcenia realizowany na Politechnice Warszawskiej nie w pełni umożliwia studentom kierunku zarządzanie osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim.

W § 2 przedmiotowej Uchwały Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej sformułowało następujące zarzuty w odniesieniu do kryteriów 1, 2, 3, 4, 5 i 10 oraz zalecenia w odniesieniu do kryteriów: 1, 2, 3, 4, 5 i 10:

Zarzuty w odniesieniu do kryterium 1

1. Kierunkowe efekty uczenia się na studiach pierwszego i drugiego stopnia są niezgodne z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Na studiach pierwszego stopnia nie uwzględniono zaawansowanego poziomu przekazywanej wiedzy (P6S_WG w zaawansowanym stopniu wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie ...). W zakresie umiejętności nie uwzględniono w pełni charakterystyki P6_UW: „dobór i stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych” (w treści efektów Z1_U_08, Z1_U_09, Z1_U_10, Z1_U_11, Z1_U_12 zawarto tylko wykorzystanie standardowych narzędzi IT bez podkreślenia zaawansowania wykorzystywanych technik). Nie ma efektów uczenia się z grupy umiejętności odnoszących się do charakterystyki P6S_UK „współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych (także o charakterze interdyscyplinarnym)”. W treści efektów uczenia się, zarówno na studiach pierwszego jak i drugiego stopnia, nie uwzględniono wiedzy o etycznych uwarunkowaniach działalności zawodowej absolwenta kierunku zarządzanie, co oznacza, że nie w pełni uwzględniono charakterystykę P6_WK oraz P7S_WK. Na studiach drugiego stopnia w treści efektów uczenia się nie uwzględniono formułowania i testowania hipotez związanych z prostymi problemami badawczymi, tym samym nie w pełni uwzględniono charakterystykę P7_UW. W odpowiedzi na raport z wizytacji Uczelnia nie zgodziła się z treścią zarzutu. Wyraziła opinię, że „Ustawodawca nie określił w sposób jednoznaczny czy wszystkie uniwersalne i typowe efekty uczenia się powinny być uwzględnione w określonych przez uczelnię efektach uczenia się”. Ponadto Uczelnia twierdzi, że odzwierciedliła charakterystyki drugiego stopnia PRK w treściach programowych. Prezydium PKA podtrzymuje stanowisko przedstawione przez zespół oceniający, uznając argumentację Uczelni za niezasadną, ponieważ obowiązujący porządek prawny nie zakłada możliwości wyboru przez Uczelnię charakterystyk PRK.

2. Uczelnia nie w pełni uwzględnia progres wiedzy studentów, ponieważ niektóre efekty uczenia się są identyczne dla obu poziomów studiów (np. zna i rozumie “fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji w zakresie społecznej odpowiedzialności biznesu oraz zrównoważonego rozwoju” to efekt Z1_W11 na studiach pierwszego stopnia i Z2_W13 na studiach drugiego stopnia). Uczelnia w odpowiedzi na raport wyraziła opinię, że zarzut wykracza „poza określone w procedurze oceny programowej kryteria i standardy jakości kształcenia”. Ponadto, zdaniem Uczelni, „powtórzenie pewnych efektów uczenia się ma swoje uzasadnienie merytoryczne”, ponieważ nie wszyscy kandydaci na studia drugiego stopnia są absolwentami tej Uczelni. Prezydium PKA podtrzymuje stanowisko przedstawione przez zespół oceniający, uznając argumentację Uczelni za niezasadną. Uczelnia nie uwzględniła w treści wskazanego efektu pogłębienia wiedzy zdobytej na studiach pierwszego stopnia. Ponadto nieprawdą jest, że zarzut wykracza poza określone w procedurze oceny programowej kryteria i standardy oceny jakości kształcenia. Nie można także zgodzić się z argumentem, że powtarzanie niektórych efektów uczenia się ze studiów pierwszego stopnia jest niezbędne, bo nie wszyscy kandydaci są absolwentami Politechniki Warszawskiej. Przyjęcie tej argumentacji oznaczałoby, że absolwenci Uczelni dwukrotnie osiągają te same efekty.

3. Niektóre kierunkowe efekty uczenia się na studiach drugiego stopnia sformułowano bardzo szeroko, co znacząco utrudnia ich osiągnięcie i weryfikację, np. Z2_W04 „W pogłębionym stopniu teorie naukowe właściwe dla uwarunkowań prawnych funkcjonowania przedsiębiorstw i organizacji oraz kierunki ich rozwoju, a także zaawansowaną metodologię

badań ze szczególnym uwzględnieniem rynku globalnego”. Uczelnia w odpowiedzi na raport z wizytacji nie zgadza się z treścią zarzutu. Stoi na stanowisku, że „Sformułowanie kierunkowych efektów uczenia się nie w sposób szeroki, a wąski (zawężający) prowadziłyby do ich przesztymienia”. Ponadto Uczelnia argumentuje, że proces zmian efektów uczenia się przyjęty na Politechnice Warszawskiej jest skomplikowany i wymaga zaangażowania dużej liczby ciał kolegialnych (Dziekańskiej Komisji ds. Kształcenia, Wydziałowej Rady Samorządu Studentów, Rady Wydziału Zarządzania, Senackiej Komisji ds. Kształcenia, Senatu PW). Prezydium PKA podtrzymuje stanowisko przedstawione przez zespół oceniający, ponieważ łączenie w treści jednego efektu kilku złożonych i odległych tematycznie zagadnień problemowych znacząco utrudnia osiągnięcie i weryfikację efektów uczenia się. Jednocześnie Prezydium PKA nie ingeruje w sam proces modyfikacji programu studiów, w tym efektów uczenia się. Jeżeli w ocenie Uczelni jest on zbyt skomplikowany, powinna go uprościć.

4. W przypadku większości zajęć nie sformułowano efektów uczenia się osiąganych w ramach poszczególnych zajęć oddających specyfikę treści programowych, co znacząco utrudnia osiągnięcie i weryfikację tych efektów. W odpowiedzi na raport z wizytacji Uczelnia informuje, że „zmiany w zakresie Krajowej Ramy Kwalifikacji, która ewoluowała do Polskiej Ramy Kwalifikacji spowodowała dużą dezinformację i niezrozumienie znaczenia tego wymogu przez nauczycieli akademickich. Posługiwanie się efektami kierunkowymi wydawało się być najprostszą i najbezpieczniejszą formułą wybrnięcia z tego impasu”. Prezydium PKA stoi na stanowisku, iż zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie studiów, program studiów musi określać zajęcia lub grupy zajęć, niezależnie od formy ich prowadzenia, wraz z przypisaniem do nich efektów uczenia się oraz treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów. Wymagane jest więc opracowanie efektów uczenia się charakterystycznych dla danych zajęć, które będą spójne z efektami uczenia się dla całego kierunku.

Stanowisko Uczelni

1. Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy zwraca uwagę, że w treści uchwały „odrzucono część argumentacji przedstawioną jako stanowisko Uczelni”. Uczelnia wskazuje, że nie uwzględniono wyjaśnień, że wskazane braki formalne odnoszące się do treści rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji są realizowane w programie studiów na kierunku zarządzanie w następujący sposób:
  - charakterystyka P6S_WG jest realizowany w programie m.in. poprzez: Z_0102_spółeczna odpowiedzialność biznesu oraz Z_0106_wirtualizacja przedsiębiorstwa.
  - charakterystyka P6S_UW jest realizowany w programie m.in. poprzez Z_0101_podstawy marketingu; Z_102_badania marketingowe; Z_104_informatyka gospodarcza; Z_1040_sztuczna inteligencja w biznesie; Z_1040_sieci komputerowe;
  - charakterystyka P6S_UK (...) współdziałanie z innymi osobami w ramach prac zespołowych (...) jest realizowany w programie m.in. poprzez: Z_101_zarządzanie źródłami informacji i wiedzy; Z_0101_strategie promocji; Z_0103_metody pracy zespołowej i zarządzania zespołem; Z_103_warsztaty analityczne; Z_0104_rachunkowość zarządcza; Z_0106_negocjacje;
  - charakterystyka P6S_WK jest realizowany w programie m.in. poprzez: Z_0101_podstawy zarządzania projektami; Z_0102_spółeczna odpowiedzialność biznesu; Z_0102_badania

marketingowe; Z_0103_zarządzanie zasobami ludzkimi; Z_0105_zarządzanie ryzykiem przedsięwzięć;

- charakterystyka P7S_WK (...) wiedza o etycznych uwarunkowaniach działalności zawodowej (...) jest realizowany w programie m.in. poprzez: Z_0201_marketing cyfrowy; Z_0201_marketing międzynarodowy; Z_0201_modelowanie kultury organizacyjnej; Z-0202_zarządzanie kapitałem intelektualnym; Z_203_innowacje w modelach biznesowych;

- charakterystyka P7S_UW (...) formułowanie i testowanie hipotez (...) jest realizowany w programie m.in. poprzez: Z_0202_ekonometria; Z0202_zarządzanie ryzykiem i ciągłością działania; Z_0204_integracja i optymalizacja procesów biznesowych;

Uczelnia podkreśla, że charakterystyki PRK są realizowane w treściach programowych poszczególnych zajęć a nie są wprost cytowane w kierunkowych efektach uczenia się, gdyż nie ma takiego wymogu w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 w sprawie studiów.

2. Uczelnia wyjaśnia, że uwzględni uwagę PKA w modyfikacji programu studiów 2021/2022 a zdaniem Uczelni ogólne sformułowanie efektu uczenia się nie determinuje zakresu wiedzy przekazywanej w ramach studiów pierwszego i drugiego stopnia.
3. Uczelnia stoi na stanowisku, że efekty kierunkowe powinny być możliwie ogólne a uszczegółowienie tych efektów powinno być realizowane efektami poszczególnych zajęć.
4. Uczelnia stoi na stanowisku, że posługiwanie się efektami kierunkowymi przypisanymi do przedmiotów było najprostszą formułą. Uczelnia wyraża opinię że jej podejście spełnia wymogi rozporządzenia MNiSW z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Uczelnia deklaruje że będzie doskonaliła efekty na ocenianym kierunku.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia nie przedstawiła nowych dokumentów, ani nie podjęła działań naprawczych mających na celu usunięcie uchybień w zakresie dostosowania kierunkowych efektów uczenia się na studiach pierwszego i drugiego stopnia do PRK. Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wymieniła jedynie zajęcia podczas których zaplanowano osiąganie efektów uczenia się pozwalających na realizację charakterystyk P6S_WG, P6S_UW, P6S_UK, P6S_WK, P7S_WK. Kierunkowe efekty uczenia się na studiach pierwszego i drugiego stopnia nadal są niezgodne z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Wyjaśnienia zawarte we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wskazują na to, że Władze Uczelni nie podjęły działań naprawczych, które można uznać za podstawę zmiany kryterium 1 z „kryterium spełnione częściowo” na „kryterium spełnione”.

Zarzuty w odniesieniu do kryterium 2

1. W odniesieniu do wybranych zajęć kierunkowych na studiach pierwszego i drugiego stopnia przewidziano ich realizację wyłącznie w formie ćwiczeń, co nie gwarantuje opanowania przez studentów na właściwym dla danego poziomu studiów stopnia zaawansowania dostarczanej wiedzy, a w konsekwencji nie zapewnia odpowiedniego przygotowania studenta do prowadzenia badań lub uczestniczenia w nich. Uczelnia w odpowiedzi na raport z wizytacji nie podzieliła oceny zespołu. Wyraża opinię, że ćwiczenia są właściwą formą przekazywania zaawansowanej (na studiach pierwszego stopnia) i pogłębionej (na studiach drugiego stopnia)

wiedzy kierunkowej, ponieważ w trakcie ćwiczeń „część czasu przeznaczana jest na dostarczanie studentom wiedzy z wykorzystaniem różnorodnych metod dydaktycznych, w tym podających”. Prezydium PKA stoi na stanowisku, iż ćwiczenia nie są formą odpowiednią do wykorzystywania metod podających i przekazywania studentom podstawowej wiedzy kierunkowej. Ponadto przytoczona argumentacja Uczelni wskazuje na brak spójności między deklarowaną formą zajęć (ćwiczenia), a metodami dydaktycznymi (metody podające).

2. W ramach oferowanych specjalności na studiach drugiego stopnia realizowane są zajęcia o jednakowych treściach programowych w wymiarze 11 punktów ECTS z przewidzianych w ramach tego wyboru 24 punktów ECTS, co powoduje ograniczenie rzeczywistej możliwości dokonywania przez studentów wyboru zajęć. Uczelnia nie podziela oceny zespołu, jednocześnie zobowiązuje się do uwzględnienia zalecenia w modyfikacji programu studiów zaplanowanej dopiero na przyszły rok akademicki. Prezydium PKA podtrzymuje stanowisko Zespołu Oceniającego. Skoro wszyscy studenci zobowiązani są do zrealizowania wskazanych zajęć, nie mogą one być traktowane jako zajęcia do wyboru.

3. Zaplanowane w programie studiów zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych oraz nauk społecznych (zajęcia HES) nie spełniają określonego w odniesieniu do kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach nauk społecznych wymogu zaplanowania zajęć z dziedziny nauk humanistycznych w wymiarze nie mniejszym niż 5 punktów ECTS. Uczelnia w odpowiedzi na raport z wizytacji twierdzi, że „brak jednoznacznego wymogu w tym zakresie” w obowiązującym porządku prawnym. Prezydium PKA stoi na stanowisku, iż zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia w sprawie studiów, program studiów przyporządkowanych do dyscypliny mieszczącej się w dziedzinie nauk społecznych, powinien przewidywać zajęcia w wymiarze 5 pkt ECTS z dziedziny nauk humanistycznych. Oceniany program studiów wymogu tego nie spełnia.

4. W programie studiów oraz w sylabusach nie określono specyficznych dla kierunku metod dydaktycznych (brak takiej pozycji w układzie sylabusu). Nie założono również odpowiedniego wykorzystania w procesie nauczania zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych. Uczelnia w odpowiedzi na raport z wizytacji podkreśla, że „Rozporządzenie MNiSW z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów nie wymienia stosowanych metod dydaktycznych jako obowiązkowego elementu programu studiów”. Prezydium PKA stoi na stanowisku, iż brak przedstawienia w programie studiów przyjętych metod kształcenia nie pozwala na ocenę, czy program studiów o profilu praktycznym spełnia wymóg z § 3 ust. 5 pkt 2 rozporządzenia w sprawie studiów, a więc czy obejmuje on zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów, w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów i uwzględnia udział studentów w zajęciach przygotowujących do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

5. Sprawozdanie z praktyki zawodowej nie pozwala na dokonanie kompleksowej oceny osiągniętych efektów uczenia się. Duża liczba dokumentów niezbędnych do przygotowania w czasie praktyki generuje znaczną liczbę pytań studentów w kontekście realizacji praktyki. W odpowiedzi na raport z wizytacji Uczelnia wyjaśnia, że sprawozdanie z praktyk nie jest jedynym dokumentem przedkładanym przez studentów jako potwierdzenie osiągnięcia efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, co pozwala odstąpić od tej części zarzutu. Natomiast pozostaje w mocy zastrzeżenie o zbyt dużej liczbie dokumentów koniecznych do wypełnienia przez studentów w procesie organizacji praktyk.

6. Student ma możliwość zaliczenia praktyki zawodowej na podstawie wykonywanej przez siebie pracy zawodowej w oparciu o te same dokumenty jak w przypadku realizowanej praktyki zawodowej w ramach programu studiów. Dokumenty te nie pozwalają na weryfikację osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. W odpowiedzi na raport z wizytacji Uczelnia podkreśla, że zaliczanie praktyk na podstawie pracy zawodowej studenta jest „zgodne z duchem ustawy”, ponieważ „ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce dopuszcza np. w art. 446 taką formę zaliczenia praktyk zawodowych: Art. 446. Służbę kandydacką strażaka lub funkcjonariusza Służby Więziennej będącego studentem zalicza się na poczet praktyki zawodowej”. Ponadto Uczelnia informuje, że Regulamin praktyk szczegółowo określa dokumenty wymagane do zaliczenia praktyk na podstawie pracy zawodowej. Nie podjęto działań naprawczych w zakresie wskazanych nieprawidłowości. Prezydium PKA stoi na stanowisku, iż potwierdzanie przez Uczelnię efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów wymaga wyraźnej podstawy prawnej, której w przypadku studiów prowadzonych na ocenianym kierunku studiów brak. Gdyby ustawodawca przewidywałby taką ogólną możliwość, nie wprowadzałby do ustawy przepisu szczegółowego dotyczącego możliwości zaliczenia służby kandydackiej strażaka lub funkcjonariusza Służby Więziennej będącego studentem na poczet praktyki zawodowej (art. 446 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce).

Stanowisko Uczelni

1. Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy zwraca uwagę, że zespół oceniający PKA nie wykazał i nie sformułował zarzutu, że w prowadzonych przez Uczelnię zajęciach (w tym tych w formie ćwiczeń) efekt P7S_WG nie jest realizowany. Uczelnia dowodzi, że ćwiczenia są formą zajęć do których są przypisane efekty w zakresie wiedzy i w szczególny sposób umożliwiają przekazywanie tej wiedzy (z odpowiednim poziomem zakresu i głębi). Uczelnia wskazuje, że ćwiczenia są najskuteczniejszą formą edukacji w świetle zapisów Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i że podejście Uczelni jest standardem w kształceniu menedżerów.
2. Uczelnia informuje, że część zajęć specjalnościowych na studiach drugiego stopnia na kierunku zarządzanie pokrywa się na obu specjalnościach, co zdaniem Uczelni nie narusza wymogów formalnych.
3. Uczelnia wyjaśnia, że możliwa jest dwojaka interpretacja przepisu § 3 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia w sprawie studiów. W opinii Uczelni PKA przyjęła nieprawidłową interpretację przepisu. Uczelnia wyjaśnia, że stosując prawidłową interpretację przepisu brak jest wymogu zaplanowania zajęć z dziedziny nauk humanistycznych w wymiarze nie mniejszym niż 5 punktów ECTS określonego w odniesieniu do kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach nauk społecznych. Uczelnia wyjaśnia, że Uczelni pozostawiono swobodę decyzji w zakresie wyboru tych przedmiotów którym ma zostać przypisane nie mniej niż 5 punktów ECTS (humanistyczne lub społeczne lub jedno i drugie), tymczasem PKA przyjmuje, że mają to być wyłącznie przedmioty humanistyczne. Uczelnie uznaje, że w tej sferze powinna zostać sformułowana rekomendacja.
4. Uczelnia stoi na stanowisku, że rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 w sprawie studiów nie wymienia opisu stosowanych metod dydaktycznych jako obowiązkowego elementu programu studiów. Uczelnia zaznacza, że układ sylabusu nie jest narzucony przepisami prawa. Uczelnia ma swobodę kształtowania

formularza. W opinii Uczelni formuła przyjęta przez Uczelnię jest wystarczająco szczegółowa.

5. W opinii Uczelni zarzut jest bezzasadny.
6. Uczelnia wyjaśnia, że lista dokumentów nie jest tożsama a właśnie dostosowana do specyfiki zawieranej umowy w celu zapewnienia możliwości oceny osiągniętych efektów uczenia się.

Stanowisko Prezydium PKA

Formuła wybranych zajęć kierunkowych (ćwiczenia) jest nieadekwatna dla profilu ogólnoakademickiego. Studenci nie mają realnego wyboru zajęć w ramach oferowanych specjalności na studiach drugiego stopnia. Niewłaściwie przypisano punkty ECTS dla zajęć HES. W programie studiów brakuje informacji o specyficznych dla ocenianego kierunku metodach dydaktycznych w kontekście możliwości oceny udziału studentów w zajęciach przygotowujących do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności. Uczelnia nie przedstawiła nowych faktów, dokumentów ani nie podjęła działań naprawczych zmierzających do usunięcia uchybień o których mowa w zarzutach w odniesieniu do kryterium 2 co nie daje podstawy do podniesienia oceny tego kryterium z „kryterium spełnione częściowo” na „kryterium spełnione”.

Zarzuty w odniesieniu do kryterium 3

1. Stwierdzony został niski poziom części prac dyplomowych, co nie daje podstaw do pozytywnej weryfikacji i oceny poziomu osiągnięcia założonych na koniec studiów efektów uczenia się. W szczególności niespełnione są wymagania stawiane pracom dyplomowym na poziomie studiów drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim, ponieważ w znacznej części prace te nie stanowią potwierdzenia osiągnięcia przez studenta umiejętności „formułowania i testowania hipotez związanych z prostymi problemami badawczymi”, zgodnie z charakterystyką P7S_UW Polskiej Ramy Kwalifikacji. W odpowiedzi na raport z wizytacji Uczelnia wyraziła opinię, że nie ma podstawy prawnej, w której są określone wymagania stawiane pracom dyplomowym. Zdaniem Uczelni zespół oceniający PKA „Założył arbitralnie, że prace muszą zapewnić studentom umiejętność „formułowania i testowania hipotez związanych z prostymi problemami badawczymi”, zgodnie z charakterystyką P7S_UW Polskiej Ramy Kwalifikacji. Tymczasem takie stwierdzenie nie znajduje podstaw prawnych”. Ponadto Uczelnia stoi na stanowisku, że prace dyplomowe promowane na kierunku zarządzanie spełniają standardy jakości. Uczelnia dołączyła również „Wyjaśnienia nauczycieli akademickich” będących promotorami prac wylosowanych przez zespół oceniający PKA. Treść tych wyjaśnień w większości przypadków w niewielkim stopniu odnosi się do treści zarzutu. Prezydium PKA wskazuje, że zgodnie z art. 76 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, praca dyplomowa jest samodzielnym opracowaniem zagadnienia naukowego, artystycznego lub praktycznego albo dokonaniem technicznym lub artystycznym, prezentującym ogólną wiedzę i umiejętności studenta związane ze studiami na danym kierunku, poziomie i profilu oraz umiejętności samodzielnego analizowania i wnioskowania. Skoro, zgodnie z § 3 ust. 5 pkt 2 rozporządzenia w sprawie studiów, program studiów o profilu ogólnoakademickim obejmuje zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów, w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS niezbędnej do ukończenia studiów i uwzględnia udział studentów w zajęciach przygotowujących do prowadzenia działalności

naukowej lub udział w tej działalności, to również praca dyplomowania powinna mieć charakter naukowy. Przygotowanie takiej pracy jest kluczowym kryterium weryfikującym nabycie przez studenta kompetencji badawczych.

2. W przypadku części zajęć nie zaprojektowano właściwych dla profilu ogólnoakademickiego metod weryfikacji założonych efektów uczenia (weryfikacja wiedzy) pozwalających na pełną weryfikację przygotowania studentów do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności. W odpowiedzi na raport z wizytacji Uczelnia dołączyła „Wyjaśnienia nauczycieli akademickich” prowadzących poszczególne zajęcia. Treść tych wyjaśnień w większości przypadków w niewielkim stopniu odnosi się do istoty tego zarzutu. Prezydium PKA podziela opinię zespołu oceniającego o konieczności zaprojektowania metod weryfikacji efektów uczenia się adekwatnie do profilu i poziomu studiów.

3. Stwierdzono przypadki braku adekwatności wykorzystanych sposobów weryfikacji i oceny efektów uczenia się z zapisami wynikającymi z harmonogramu realizacji programu studiów lub kart zajęć. W odpowiedzi na raport z wizytacji Uczelnia poinformowała, że podjęła działania zmierzające do usunięcia tej nieprawidłowości. Nie udokumentowano konkretnych działań w tym zakresie.

Stanowisko Uczelni

1. Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wyjaśnia, że prace dyplomowe oparte są na studium przypadku jako alternatywnej do ilościowej metody badawczej oraz mają charakter badawczy i empiryczny. Informuje, że „studenci formułują hipotezy (choć tak tego nie nazywają)”. Uczelnia stoi na stanowisku, że prace dyplomowe realizowane na ocenianym kierunku wypełniają wymogi standardu 3.
2. Uczelnia wskazuje, że przekazała zespołowi oceniającemu listę przykładowych przedmiotów spełniających wymagania. Nie definiuje wprost efektu odwołującego się do metod i hipotez ale stosuje to podejście jako jedną z metod wypracowania kompetencji analitycznego myślenia oraz zdolności wnioskowania na podstawie wyników analiz.
3. Uczelnia wyjaśnia, że aktualizacja sylabusów oraz regulaminów przedmiotów odbywa się corocznie.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy powtórzyła argumenty prezentowane podczas odpowiedzi na raport zespołu oceniającego. Usunięcie uchybień w procesie dyplomowania oraz w zakresie weryfikacji efektów uczenia się wymaga od Uczelni podjęcia zintegrowanych działań w długoterminowej perspektywie. Tymczasem Uczelnia nie przedstawiła nowych dokumentów, informacji ani nie podjęła działań stanowiących podstawę do podniesienia oceny kryterium 3 z „kryterium spełnione częściowo” na „kryterium spełnione”.

Zarzuty w odniesieniu do kryterium 4

1. Nieprawidłowo obsadzono zajęcia na studiach drugiego stopnia: *zarządzanie relacjami w gospodarce globalnej, warsztaty projektowe - analiza i ocena strategii, ekonometria, controlling w przedsiębiorstwie, logika matematyczna.*
2. Nieprawidłowo obsadzono zajęcia na studiach pierwszego stopnia: *badania operacyjne, strategie promocji, matematyka dyskretna.*

W odpowiedzi na raport z wizytacji Uczelnia stoi na stanowisku, że ocena kompetencji nauczycieli akademickich prowadzących w/w zajęcia została przeprowadzona nierzetelnie i niewłaściwie, ponieważ oparto ją na analizie aktualnego dorobku naukowego i pominięto „kompetencje i doświadczenie”. Nie przedstawiono nowych faktów wskazujących na prawidłową obsadę w/w zajęć ani działań naprawczych dotyczących obsady zajęć. Lista niewłaściwie obsadzonych zajęć stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

3. Stwierdzono powierzanie prowadzenia zajęć osobom z tytułem zawodowym licencjata oraz powierzanie funkcji promotora prac dyplomowych na studiach pierwszego stopnia osobom z tytułem zawodowym magistra. W odpowiedzi na raport Uczelnia wyraża stanowisko, że istnieje podstawa prawna dla takiej praktyki, a promotorzy z tytułem zawodowym magistra mają bogate doświadczenie i wymaganą wiedzę. Prezydium PKA zwraca uwagę, że w art. 116 ustawy prawo o szkolnictwie wyższym i nauce zapisano, że na najniższym stanowisku nauczyciela akademickiego w uczelni, tj. na stanowisku asystenta może być zatrudniona osoba posiadająca tytuł zawodowy magistra, magistra inżyniera lub równorzędny.

Jednocześnie zgodnie z art. 73. 1. zajęcia są prowadzone przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w danej uczelni posiadających kompetencje i doświadczenie pozwalające na prawidłową realizację zajęć oraz przez inne osoby, które posiadają takie kompetencje i doświadczenie. Wynika stąd jednoznacznie, że zajęć nie można powierzyć osobie, która ma kwalifikacje niższe niż tytuł zawodowy magistra lub równorzędny, ponieważ inna osoba musi posiadać kompetencje i doświadczenie różnorzędne kompetencjom i doświadczeniu nauczyciela akademickiego.

Prezydium PKA zwraca uwagę, że na studiach pierwszego stopnia student ma nabywać wiedzę w stopniu zaawansowanym, na studiach drugiego stopnia wiedzą pogłębioną; na studiach pierwszego stopnia student ma formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy, na studiach drugiego stopnia formułować i testować hipotezy związane z prostymi problemami badawczymi. Wyklucza to powierzanie zajęć osobom z tytułem zawodowym licencjata oraz powierzanie opieki nad pracami dyplomowymi osobom z tytułem zawodowym magistra na studiach o profilu ogólnoakademickim.

Stanowisko Uczelni

- 1-2. Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wyjaśnia, że PKA przyjęła tylko jedno kryterium oceny kadry (dorobek naukowy) tymczasem kadra powinna mieć „kompetencje i doświadczenie (...)” w szczególności doświadczenie zawodowe. Uczelnia wskazuje, że kadra zaproponowana do realizacji zajęć posiada wymagane kompetencje a „zanegowanie przez PKA możliwości prowadzenia zajęć przez wymienione osoby (...) oznaczałoby podważenie kwalifikacji do doboru kadry przez Wydział Matematyki i Nauk Informatycznych PW oraz konieczność zaprzestania (...) budowania kompetencji młodych ludzi (...)”. Uczelnia informuje, że obsada kadrowa w jej opinii jest prawidłowa.
3. Uczelnia wskazuje, że powierzanie zajęć osobom z tytułem licencjata było incydentalne i wynikało ze szczególnej sytuacji w Uczelni (choroba i śmierć jednego z nauczycieli akademickich). Uczelnia stoi na stanowisku, że w przypadku studiów drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich praca dyplomowa jest przygotowywana pod kierunkiem osoby ze stopniem co najmniej doktora (art. 76 ust. 3 ustawy), co oznacza że na studiach licencjackich wymóg ten nie obowiązuje i magister jest uprawniony do opieki nad pracami dyplomowymi na studiach pierwszego stopnia. Rada Wydziału co roku

podejmuje uchwałę akceptującą wszystkie osoby uprawnione do prowadzenia prac dyplomowych.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia nie podjęła działań zmierzających do usunięcia nieprawidłowości w obsadzie kadrowej zajęć a argumenty przedstawione przez Uczelnię we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy nie stanowią podstawy do zmiany oceny kryterium 4 z „kryterium spełnione częściowo” na „kryterium spełnione”.

Zarzuty w odniesieniu do kryterium 5

Budynek jednostki nie jest w pełni dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnością. W odpowiedzi na raport z wizytacji Uczelnia wyraziła opinie, że ocenę przystosowania infrastruktury do potrzeb osób z niepełnosprawnością ograniczono do niepełnosprawności ruchowej kończyn dolnych. Tymczasem Uczelnia zapewnia szerokie spektrum wsparcia, w tym infrastrukturalne, dla osób z innymi niepełnosprawnościami. Uczelnia podkreśla, że na kierunku zarządzanie nie studiuje żadna osoba z niepełnosprawnością kończyn dolnych. Prezydium PKA stoi na stanowisku, iż Uczelnia nie zrealizowała obowiązku wynikającego z art. 11 ust. 1 pkt 6 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, a więc nie zapewniła osobom z niepełnosprawnością ruchową warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na uczelnię w celu odbywania kształcenia i kształceniu. W odpowiedzi na argument Uczelni wskazać należy, że na ocenianym kierunku studiów nie ma studentów z niepełnosprawnością ruchową, ponieważ nie mają oni warunków do udziału w takim kształceniu. Realizacja obowiązku określonego we wskazanym przepisie nie aktualizuje się dopiero w przypadku przyjęcia na studia osoby z niepełnosprawnością ruchową.

Biblioteka nie zapewnia dostępu do wszystkich publikacji zalecanych studentom w sylabusach. W odpowiedzi na raport Uczelnia wyraża przekonanie, że zapewnia dostęp do wszystkich wymienionych w raporcie publikacji w systemie wypożyczalni międzybibliotecznej oraz systemie wypożyczeń warszawskich. Wyjaśnienia te nie zawierają działań świadczących o dążeniu do zwiększenia zasobów własnej biblioteki Uczelni. Prezydium PKA zwraca uwagę, że zgodnie z art. 49 ust. 1 ustawy Uczelnia ma zapewnić warunki, w tym infrastrukturę, a także zasoby biblioteczne niezbędne do realizacji zadania, jakim jest prowadzenie kształcenia na studiach. Oznacza to, że Uczelnia ma obowiązek zapewnić wszystkie wymagane publikacje w odpowiedniej liczbie egzemplarzy w ramach własnych zasobów bibliotecznych.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia wyjaśnia, że zapewnianie zwiększonego dostępu infrastruktury dla osób z niepełnosprawnością jest realizowane etapowo w ramach kolejnych inwestycji które są przeprowadzane. Uczelnia wskazuje, że zapewnia dostęp do wszystkich wymienionych w raporcie publikacji w systemie wypożyczalni międzybibliotecznej oraz systemie wypożyczeń warszawskich. Podkreśla także, że wiele pozycji jest dostępnych w Internecie na zasadach wolnego dostępu.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia realizuje plany remontowe, których efekty będzie można ocenić w pełni w długiej perspektywie czasu. Podjęte dotychczas przez Uczelnię prace nie są wystarczające aby uznać budynek jednostki za w pełni dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Uczelnia

nie podjęła działań zmierzających do rozszerzenia własnej bazy bibliotecznej ani nie przedstawiła nowych informacji lub dokumentów zapowiadających takie działania stąd nie ma podstaw do zmiany oceny kryterium 5 z „kryterium spełnione częściowo” na „kryterium spełnione”.

Zarzuty w odniesieniu do kryterium 10

1.Przegląd i ocena kierunkowych efektów uczenia się są nieskuteczne, ponieważ nie zidentyfikowano ich niezgodności z poziomem 6 i 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji.

2.Rozwiązania przyjęte w celu zapewnienia jakości prac dyplomowych są nieskuteczne, ponieważ nie gwarantują właściwego poziomu tych prac. Uczelnia w odpowiedzi na raport z wizytacji wyraziła przekonanie, że zastrzeżenie to nie ma podstaw, ponieważ „proces doskonalenia poziomu prac dyplomowych jest procesem ciągłym”. Prezydium PKA podziela stanowisko zespołu oceniającego, który wykazał niską skuteczność przyjętych rozwiązań systemowych w tym zakresie.

3.Przyjęte rozwiązania projakościowe nie zapobiegają zjawisku zawyżania ocen za prace dyplomowe. Uczelnia w odpowiedzi na raport z wizytacji wyraziła przekonanie, że zastrzeżenie to jest nieprawdziwe, o czym mają świadczyć nagrody i wyróżnienia przyznawane za prace dyplomowe. Prezydium PKA stoi na stanowisku, iż nagrody i wyróżnienia przyznawane studentom ocenianego kierunku nie stanowią dowodu na to, że nie występuje problem zawyżania ocen za prace dyplomowe.

4.Metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się, w tym stosowane w kształceniu zdalnym nie są przedmiotem analizy osób i gremiów odpowiedzialnych za jakość kształcenia, w związku z czym nie są wykorzystywane w procesie doskonalenia programu studiów. Nie wyeliminowano sytuacji, w której przyjęte metody i formy nie pozwalają na ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich zakładanych efektów uczenia się lub brakuje wykorzystania metod i form zadeklarowanych w kartach zajęć. Uczelnia w odpowiedzi na raport nie zgodziła się z treścią tego zastrzeżenia i poinformowała, że metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się są poddawane analizie „zgodnie ze standardowym trybem postępowania w Politechnice Warszawskiej”. Nie odniesiono się wprost do zarzutu dotyczącego nieskuteczności podejmowanych działań, dlatego Prezydium PKA podtrzymuje ocenę zespołu oceniającego.

5.Rozwiązania wykorzystywane w ramach systemu jakości kształcenia nie doprowadziły do zidentyfikowania i wyeliminowania uchybień w prowadzeniu zajęć dydaktycznych (np. brak metod aktywizujących studentów, wykorzystywanie przestarzałych narzędzi dydaktycznych i inne). Uczelnia w odpowiedzi na raport nie zgodziła się z treścią tego zastrzeżenia przywołując pozytywne oceny sformułowane przez zespół w odniesieniu do części hospitowanych zajęć. Nie odniesiono się do uwag krytycznych i nie przedstawiono projakościowych działań o charakterze systemowym, które mogą w przyszłości zminimalizować uchybienia dotyczące prowadzenia zajęć.

6.Wnioski z oceny programu studiów nie są wykorzystywane do ustawicznego doskonalenia tego programu. Modyfikacje programu prowadzone są rzadko, co Uczelnia argumentuje faktem, że zmiany wiążą się z bardzo złożoną procedurą ich zatwierdzenia przez senat. Uczelnia w odpowiedzi na raport nie zgodziła się z treścią tego zastrzeżenia. Wskazała na przykłady modyfikacji programu studiów. Istnieją w tym zakresie rozbieżności między wynikami analizy stanu faktycznego przeprowadzonej przez zespół oceniający oraz stanowiskiem Uczelni.

Prezydium PKA przyjmuje do akceptującej wiadomości zmiany wprowadzane w programie studiów, zwraca jednak uwagę na to, że w odpowiedzi na raport z wizytacji Uczelnia sama

przyznaje, że np. nie wprowadza do sylabusów informacji o wykorzystywanym oprogramowaniu oraz nie formułuje efektów uczenia się przypisanych do zajęć, bo potencjalne aktualizacje są długotrwałe i skomplikowane. Oznacza to, że system przyjęty na Uczelni utrudnia proces ustawicznego doskonalenia programu studiów.

7. Uczelnia nie wdrożyła systemowych rozwiązań pozwalających na kompleksową ocenę jakości organizacji i realizacji praktyk zawodowych. Nie potwierdzono przeprowadzania systematycznej analizy organizacji i przebiegu praktyk oraz wykorzystywania wyników tych analiz do doskonalenia tej formy zajęć. Brak hospitacji i oceny miejsc odbywania praktyk zawodowych, kontroli infrastruktury, którą dysponują praktykodawca kluczowej w kontekście możliwości osiągnięcia kompetencji zawodowych absolwenta kierunku zarządzanie oraz brak weryfikacji kompetencji kandydatów na opiekunów praktyk po stronie zakładu pracy. Uczelnia nie zgadza się z treścią tego zarzutu. W odpowiedzi na raport z wizytacji deklaruje, że prowadzi „kontrolę w zakresie, do którego jest upoważniona formalnie i prawnie”.

Stanowisko Uczelni

1. Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wskazuje, że o wysokiej jakości prac dyplomowych świadczą nagrody i wyróżnienia otrzymywane przez dyplomantów Uczelni oraz fakt, że prace dyplomowe stanowią istotny element wzmacniający CV absolwentów.
2. Uczelnia wyjaśnia, że procedura i formularz oceny pracy dyplomowej zapewnia obiektywność i wieloaspektowość dokonywanej oceny.
3. Uczelnia wyjaśnia, że monitorowanie realizacji zajęć w trybie zdalnym odbywa się poprzez hospitacje, kontakt prodziekana ds. studiów m.in. ze starostami, ankietyzację zajęć (zmiana formularza pod kątem zajęć w trybie zdalnym), webinarium na temat najciekawszych doświadczeń z pracy zdalnej. Zawartość sylabusów jest monitorowana m.in. w corocznej procedurze aktualizacji sylabusów.
4. Uczelnia wskazuje, że narzędzia dydaktyczne są dostosowane do zakresu tematycznego przedmiotu, typu realizowanych zajęć i możliwości studentów. Narzędzia dydaktyczne są przedmiotem doskonalenia ze strony prowadzących, są dopracowane a nauczyciele zorientowani na osiągnięcie jak największej skuteczności swoich działań.
5. Uczelnia wyjaśnia, że program studiów był modyfikowany w latach 2016-2017; 2019-2020; 2021-2022 stąd nie można się zgodzić, że modyfikacje dokonywane są rzadko. Uczelnia stoi na stanowisku, że krytyczna ocena udziału nauczycieli akademickich w tworzeniu, modyfikowaniu i ocenie programu studiów nie jest zgodna ze stanem faktycznym.
6. Uczelnia wskazuje, że prowadzi taką kontrolę w granicach do jakich jest upoważniona formalnie i prawnie.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia nie podjęła żadnych działań naprawczych, ani nie przedstawiła nowych informacji i dokumentów pozwalających na zmianę oceny wydanej w odniesieniu do kryterium 10 stąd brak podstaw do podniesienia oceny z „kryterium spełnione częściowo” na „kryterium spełnione”.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 1

1. Dostosowanie treści efektów uczenia się do charakterystyk drugiego stopnia dla kwalifikacji na poziomie 6 (studia pierwszego stopnia) i na poziomie 7 (studia drugiego stopnia) Polskiej Ramy Kwalifikacji.
2. Uwzględnienie w treści efektów uczenia się na studiach drugiego stopnia progresu wiedzy studentów.
3. Wyeliminowanie przypadków, w których efekty uczenia się na studiach drugiego stopnia sformułowane są zbyt szeroko, tj. obejmują kilka złożonych i odległych tematycznie zagadnień problemowych.
4. Sformułowanie szczegółowych efektów uczenia się osiąganych w ramach zajęć oddających specyfikę tych zajęć i możliwych do weryfikacji.
5. Podjęcie systemowych działań projakościowych, które wyeliminują w przyszłości wystąpienie uchybień będących podstawą obniżenia oceny tego kryterium.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 2

Podjęcie przez Uczelnię działań zapewniających odpowiedni dobór form realizacji zaplanowanych w programie studiów zajęć kierunkowych w celu zapewnienia odpowiedniego zaawansowania dostarczanej wiedzy umożliwiającego przygotowanie studenta do prowadzenia badań naukowych lub uczestniczenia w nich.

Podjęcie przez Uczelnię działań zapewniających w programie studiów drugiego stopnia odpowiedni udział zajęć przeznaczonych do wyboru o zróżnicowanych treściach programowych.

Podjęcie przez Uczelnię działań zapewniających w programie studiów pierwszego i drugiego stopnia odpowiedni wymiar zajęć z dziedziny nauk humanistycznych nie mniejszy niż 5 punktów ECTS.

Określenie w programie studiów pierwszego i drugiego stopnia odpowiednich metod i narzędzi kształcenia, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, w odniesieniu do wszystkich zaplanowanych zajęć.

Ograniczenie liczby dokumentów związanych z realizacją praktyki zawodowej.

Dostosowanie zasad zaliczania praktyk studentów na podstawie pracy zawodowej i dostosowanie się do wymogów ustawy wskazującej, że możliwość potwierdzenia efektów uczenia się osiągniętych w ramach pracy zawodowej dopuszcza się jedynie na etapie rekrutacji (art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce).

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 3

1. Podjęcie przez Uczelnię odpowiednich działań na rzecz podniesienia jakości prac dyplomowych oraz usunięcia stwierdzonych w tym zakresie nieprawidłowości, w szczególności w odniesieniu do możliwości potwierdzenia osiągnięcia przez studenta umiejętności „formułowania i testowania hipotez związanych z prostymi problemami badawczymi”, zgodnie z charakterystyką P7S_UW Polskiej Ramy Kwalifikacji dla profilu ogólnoakademickiego.

2. Podjęcie działań zapewniających właściwy dobór metod weryfikacji założonych efektów uczenia się (weryfikacja wiedzy) odpowiednich dla profilu ogólnoakademickiego pozwalających na pełną weryfikację przygotowania studentów do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności.

3. Podjęcie działań zapewniających właściwe stosowanie zaprojektowanych metod weryfikacji i oceny efektów uczenia się zgodnie z zapisami wynikającymi z warunków realizacji programu studiów oraz kart zajęć.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 4

1. Usunięcie nieprawidłowości w obsadzie zajęć dydaktycznych na studiach pierwszego i drugiego stopnia.
2. Odstąpienie od powierzania prowadzenia zajęć osobom z tytułem zawodowym licencjata oraz powierzania promotorstwa prac dyplomowych nauczycielom akademickim z tytułem zawodowym magistra.
3. Wdrożenie skutecznego systemu zapewniającego prawidłową obsadę zajęć, uwzględniającą dorobek naukowy, doświadczenie praktyczne i dydaktyczne osób prowadzących zajęcia.
4. Podjęcie systemowych działań, które wyeliminują w przyszłości wystąpienie uchybień będących podstawą obniżenia oceny tego kryterium.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 5

1. Dostosowanie infrastruktury do potrzeb osób z niepełnosprawnościami w sposób zapewniającym im pełny udział w procesie kształcenia, łącznie z dostępem do odpowiedniej liczby toalet i bufetu.
2. Zapewnienie studentom dostępu do literatury zalecanej w sylabusach.
3. Podjęcie systemowych działań, które wyeliminują w przyszłości wystąpienie uchybień będących podstawą obniżenia oceny tego kryterium.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 10

1. Podjęcie skutecznych działań w ramach systemu jakości kształcenia gwarantujących zgodność kierunkowych efektów uczenia się z poziomem 6 i 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz właściwe przyporządkowanie kierunku do dyscyplin naukowych.
2. Wdrożenie skutecznych rozwiązań projakościowych zapewniających jakość prac dyplomowych adekwatnie do poziomu i profilu studiów.
3. Wdrożenie skutecznych rozwiązań projakościowych zapobiegających zjawisku zawyżania ocen za prace dyplomowe.
4. Stosowanie systematycznych przeglądów metod weryfikacji i oceny efektów uczenia się, w tym stosowanych w kształceniu zdalnym, oraz wykorzystywania ich wyników w procesie doskonalenia programu studiów.
5. Wdrożenie systemowych rozwiązań prowadzących do zidentyfikowania i wyeliminowania uchybień w prowadzeniu zajęć dydaktycznych oraz zapewnienie wsparcia metodycznego wszystkim nauczycielom akademickim i innym osobom prowadzącym zajęcia.
6. Systematyczne wykorzystywanie wniosków z oceny programu studiów do ustawicznego doskonalenia tego programu.
7. Wdrożenie systemowych rozwiązań obejmujących hospitacje i oceny miejsc odbywania praktyk zawodowych, kontrolę infrastruktury, którą dysponują praktykodawcy oraz weryfikację kompetencji kandydatów na opiekunów praktyk po stronie zakładu pracy.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia nie odniosła się do żadnego z zaleceń sformułowanych dla kryteriów 1,2,3,4,5 i 10.

Uchwała nr 910/2021
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 16 września 2021 r.

Stanowisko Prezydium PKA

Utrzymuje się w mocy zalecenia sformułowane w uchwale Prezydium PKA nr 691/2021 z dnia 22 lipca 2021 r.

Biorąc pod uwagę brak podstaw do podwyższenia ocen kryteriów 1,2,3,4,5 i 10 z „kryterium częściowo spełnione” na „kryterium spełnione” oraz fakt, że Uczelnia nie wdrożyła żadnych zaleceń sformułowanych w uchwale Prezydium PKA nr 691/2021 z dnia 22 lipca 2021 r. stwierdza, iż nie zaistniały przesłanki do zmiany wydanej wcześniej oceny.

§ 2

Kolejne postępowanie oceniające na kierunku zarządzanie nastąpi w roku akademickim 2022/2023.

§ 3

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Edukacji i Nauki,
2. Rektor Politechniki Warszawskiej.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej
Podpisano podpisem kwalifikowanym w dniu
23.09.2021

Stanisław Wrzosek